

2
1
De assio consiliaris super dubio producto de indulgentiis edita per
reuerendū in xpō patrem et dñm. fratrem Antonium de ordine pre
dicatoꝝ Archiep̄m Florentinū doctore clarissimum

De indulgentiis nil expresse habemus ex sacra scriptu
ra quous ad hoc inducatur illud apostoli. Si quid dona
ui uobis propter uos in persona cristi. Nec etiā ex
dictis antiquoꝝ doctorū. s̄ modernorū. Dicitur tamen
Gregoriū posuisse indulgentias septē in statibꝫ Rome et quia
ecclia hoc facit et seruat nō est credendū q̄ errat. Scēdū aut q̄ non
valent ad remedium culpe quā solus deus remittit auctoritative
de cōse. di. iij. Nemo s̄ ualēt ad remediū pene debite p̄ peccā se u
soluōe que fit de thesauro ecclesie. Et dicitur indulgentia plena
fm pe. de palu. m. iij. di. xx. quo ad remissionem pene mortaliū
plenior respectu pene iniuncte mortaliū et venialiū (plenissima
respectu penitentiā nō solū iniunctā s̄ etiā iniungēdā. Ut sic
plena respectu mortaliū (plenior respectu pene mortaliū et venia
liū (plenissima respectu nō solū pene s̄ etiā culpe venialiū. Potest
em̄ ut uidetur p̄ indulgentiā inq̄tū habet ratōem cuiusdā absolu
tionis remitti culpa venialis. sicut et p̄ confessionē generalē non fac
mētale. Sed ad hoc requirēt nō p̄fecta cōtritiō s̄ aliqua contritiō
semiplena adiuncta papali absolutione que per se non sufficit.
sicut in adiuncta episcopali benedictione que per se non sufficit.
hec pe. de palu. Clauēs autē istius thesauri ad ipsum erogādum
plenarie habet papa. cui dictum est in petro. Tibi dabo clauēs
regni celorum. et cetera. Particulariter autē et secundum quā
dam determinationē eis cōcessam habent ep̄i et eorū superiores
potestate hanc ad dādū indulgētiās et precise subditis suis et non
alijs secundum hosti. extra de pe. q̄ autē inferiores ep̄i dare nō
possunt indulgētiās sed bene possunt concedere participatiōē bo
norum que fiēt per subditos suos quibuscuq̄. dummodo ratio
nabiliter fiāt et in gratia constitutis alias nō essent capāces. Pol
sunt autē ualere indulgētiis secundum Tho. et sic. m. iij. Nō
solum uiuis s̄ etiā existentibus in purgatorio quā sc̄z in forma in
dulgentiē continetur. q̄ qui facit hoc vel illud ipse faciens vel alijs
pro quo facit consequatur tantum indulgentiē. Sed si in forma in
dulgentiē hoc non dicitur. sed simpliciter qui facit hoc vel illud
hēt tantum indulgētiē tūc non p̄t extendi ad defunctos. q̄ tūc
iste qui facit illud pro quo datur indulgentia intentionem suam
dirigeret ad defunctos. Dare ergo indulgentias est accipere de
illo thesauro ecclesie dicto. et soluere pro debitis penarum recipi
entibus indulgentias. Nec est necessarium q̄ sit quis sacerdos ad
dandū indulgentiam quia pertinent ad iurisdictionem. Et cum

Indulgentia ad quid ualeat

Indulgentia
plena
plenior
plenissima

¶ h3 clauēs thesauri

Indulgentia p̄t etiam ualere
defunctis

Dare indulgentias est iuris
dictionis et non ordinis

a i

LANDES
UND STADT
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

papa ponit generalē indulgentiā ad aliquam ecclesiam vel dat faciēti bus certum quid. que indulgentia cōfuevit appellari. licet corrupte. de culpa et pena. si discretē et rationaliter datur et fiet debite pro quo datur. dicit hosti. q̄ ille statim euolat si in tali statu decedat. In valore indulgentiarum est triplex cā. Vna ē ex pte cristi et hoc est meritū et satisfactio xpi. cuius vna gutta sanguinis suffecisset. Vnde iste thezaurus quo ditauit sponsam suam ecclesiam. restat ad mutuandum peccatoribus gratis vñ satisfaciant. Secunda cā est merita sanctorum pene et penalitates q̄ multa supererogauerunt q̄ non meruerunt peccata eorum. Tercia ex pte ecclesie sc̄z aliquod opus pium spūale l' tpale. Et licet n̄ sit iusta cā tante indulgentie peccet concedens q̄ si dilapidator tanti thezauri. videt tñ valere qui conditionem impletet. n̄ et illam ip̄ impetraret. quia tunc et ipse peccaret sine causa sufficienti ip̄trans. Si ergo papa proprio motu morientem absolueret ab omni pena per modum indulgentie. et ille pie crederet. ille euolaret ac si nullam haberet culpam etiam si papa iustam causam non haberet. Sed alij dicunt q̄ non valet indulgentia collata sine iusta causa et rationabili a quocunq̄ datur. quia est contra voluntatem dei.

Et nota q̄ opus penale sanctorum potest dupliciter cōsiderari. Vno modo in quantum meritorium. et sic non transgreditur personam merentis. nisi solum meritum cristi qui sibi et alijs meruit. cetera sibi solum. Et sic nullus plus meruit q̄ accepit vel acceptatus sit in seipso. Alio modo in quantum est satisfactorium. et sic multi sancti plus satisfecerunt q̄ debuerunt. Quia igitur sancti plus sustinuerunt q̄ meruerunt. non solum animo merenti sed etiam satisfaciēti. etiam pro se quidem primo. dein de pro pro omnibus indigentibus secundum intentionem ecclesie. ideo illis primo cedit in satisfactionem s̄m q̄ indigēt residuū reseruat p̄ indigentibus dispensandum per prelatos ecclesie. Sic igitur tota satisfactio cristi cessit in thezaurum pro ceteris. et nihil pro se. quia nullius pene debitor. Et de virgine maria. quia nulli pene pro actuali erat debitor. omnes eius penalitates cedunt nobis in satisfactionem. Pena autem originalis que est mors nature satisfecit pro se quia illi erat debitor. De alijs sanctis quod supererogauit eis. soluto debito suorū peccatorū. hoc ce manet in thezauro ecclesie. hec omnia p̄ de palu. Et nota q̄ ad consequendum aliquā indulgentiam. q̄tuor sunt necessaria s̄m p̄ in. n̄. duo ex pte dantis eā. et duo ex pte accipientis eā. Ex pte dantis eam. Primum est auctoritas quā papa habet plenariam vt dictum est erga om̄s. Legati aut̄ non nisi in t̄mino sue legationis. Archiepi vero etiā in ep̄atib⁹ suorū suffraganeorū ex tra de p̄. et re. Nō. Ep̄i autem electi et si nondum cōsecrati datur

pnt tm̄ i suo episcopatu. Et i dedicatōe ecclesie siue ab vno siue
a pluribus consecratur. dare non pnt nisi vnum annum. in anni
uersario dedicatōis tm̄. xl. dies. extra de pe. et. re. Ex eo idem ec
clesia. q̄ autem prelati sint boni vel mali nil habet facere ad va
lorem indulgentie Tho. Secundum ē causa rationalis. puta ad
opus pium. ad honorem dei. et vtilitatem p̄ximorum ordinatum
vt visitatō ecclesiarum. edificatio hospitalium. redemptio capti
uorum et huiusmodi. Verum quia indulgentie sunt bona spiritu
alia. a spiritualibus pro temporalibus nō sunt danda. ideo fm̄ tho.
et pe. indulgentie non sunt dande principaliter pro temporalib9
sed pro spiritualibus. vt scilicet per eas homines exerceantur ad
bona opera. Ex hoc patet q̄ non p̄t papa omnes animas extrahere
a purgatorio dando eis indulgentias quia hoc esset indiscretū
et irrationabile. Alia duo requiruntur ex parte recipientis. Et
primum est q̄ sit in statu merendi id est q̄ habeat gratiam. Vn
de secundum pe. non valent indulgentie existentibus in mortali
peccato. quia remanente offensa. reatus pene tolli non potest.
Dicit pe. de palu. q̄ cum dicitur in indulgentiis re re penitenti9
et confessis. intelligit ipse confessis in proposito quia non oportet
de facto. Contra qd̄ tñ est q̄ in quibusdam exp̄nitur. v̄l qui infra
mensē fuerint confessi. v̄l videtur ex mente et pacto cōcedentis
q̄ qui q̄n non implet conditionem non est in statu merendi postea
recedente fictione recipiat effectum. secundum est q̄ faciat illud
pro quo datur indulgentia vnde quocūq̄ aliquis haberet vo
luntatem faciendi id pro quo datur indulgentia. puta eundi ad ec
clesiam l' dādi elemosinā et nō faceret. q̄ non posset. non obtinet
indulgentiam fm̄ Tho. et Alber. Religiosi autem possunt habere si
cut et laya si faciūt illud quod cōtinet indulgentia. Et quauis ex
se nil dare possint cum nil habeant proprium. xij. q. i. Non dicatis.
possunt tamē ex licentia prelati dare. Tho. Prelati autem etiam
dantes indulgentiam possunt ea v̄l et clerici etiam ipsius ecclesie
ubi est indulgentia consequi possunt. Vnus autem pro altero in
dulgentias capere non potest. nisi hoc contineat forma indulgentie
Valent autem indulgentie secundum Tho. Pe. et Alber. quantū
sonant videlicet. xl. dies indulgentie valent tantum quantum xl
dies penitentie secundum taxatōem factā a sacerdote siue a iuresi
ue a iusticia diuina. Dies enim isti siue anni non sunt anni ce li.
nec purgatory. sed mundi. Et sicut in mundo. xl. dies penitentie
plus valent v̄n̄ perficiēti cum maiori deuotione q̄ valeant alte
ra. ita. xl. dies indulgentie plus valent illi qui cum maiori carita
te seu rei date quantitate accedit. Rich. autem dicit in. iij.
q̄ quantum ad remissionem pene pares sunt iste qui plus dat et
qui minus. si hoc contingatur in forma indulgentie. sed quantum

ad remissionem intentionis pene et optum ad sui dispositionem. et et
apiendum augmentum gratie plus recipit qui plus dat. nisi in ca
su in quo minus carum dingeret manus esse per compositionem ad dan
tum. Quia autem indulgentia posita ecclesie est determinata ad tempus
puta qui vadit ad talem ecclesiam usque ad tale tempus. habeat
tantum de indulgentia. intelligitur semel tantum haberi secundum The. Vnde
de si quis multis vicibus iret ad unam ecclesiam in die in qua est
indulgentia. et semper de nouo offerret non haberet propterea indul
gentiam nisi semel. Sed in ecclesia sancti petri de roma est perpetua in
dulgencia. xl. dierum et quoties ingreditur tocens obtinet The
Nota quod indulgentie secundum per. de palu. in quo tantum valet quantum
sonant et in foro dei et hic et in purgatorio sic intelligi debet. quod
qui lucratur indulgentias viginti annorum tantum sibi valent
ad remissionem pene pro peccatis suis quantum illi valuissent vi
ginti anni. nisi tunc iniuncti. si illis. xx. annis penitusset. aliter
ecclesia deciperet. Sed sicut penitentia quanto fit in maiori carita
te tanto est magis satisfactoria. sic isti viginti anni lucrati tanto
sunt plus vel minus satisfactorii isti quam illi. quanto penitentia isti
us fuisset magis satisfactoria quam illius. Et propter hoc indulgen
tie sunt maxime utiles peccatoribus et seculis qui sepe recidunt
et non facile abstinent per totum annum a mortali sicut absti
nent uno die quo datur indulgentia. Quibusdam probabiliter
videtur quod intelligatur de penitentibus iniungendis. quasi diceret.
quo die de tali penitentia qualis nisi clauis non errant non dete
ret iniungi. Alii dicunt quod tantum valeant quantum sonant et
plus si plus intendit ille qui dat. dum tamen possit. concurrenti
bus debitis circumstantiis. Sed si non intendit dare nisi inquan
tum sonant. tunc non relaxantur nisi penitentia iniuncte in foro pe
nitentia. Vnde si nihil est iniunctum nihil remittitur. Sed cum datur
indulgentia plenaria plenior vel plenissima. tunc omnis penitentia
iniuncta et iniungenda remittitur hic et in futuro. Alii dicunt quod
videtur iste esse sensus verborum. Remitto tibi unum annum de peni
tentia iniuncta tanto minus punieris in purgatorio quanto si uno
anno continue egisses penitentiam in hac vita. Nec credunt quod
propter has indulgentias generales minus teneantur agere pe
nitentiam in hac vita. Et horum dictum satis videtur concordare
equitati ut notat. Inno. Item nota quod cum est determinata quan
titas indulgentie. et taxata quantitas elemosine. Qui dat tantum
habet. qui non dat tantum non habet cum sit pauper. Si simpli
ter datur sic. qui subuenit tali loco habeat tantum de indulgentia
intelligit secundum suam conditionem. Item nota quod indulgentia da
ta vel per papam vel episcopos simpliciter semper durat. dum durat locus

nee expirat per mortem cedentis. Sed si ecclesia destruetur ut o
 portat eam iterum dedicata. tunc indulgentie destruentur date ad te
 pus ut p quicquid usq ad illud tempus durant. Nec oia pe. de pa
 lu. Item nota q pasci non possunt dare indulgentiam qz non
 extendunt nisi ad subditos. quos pasci no habent. Itē nota q n
 pnt dare n subdito. n de licentia p r n epi l p r n iudicis et n sufficiat
 licentia curati. pe. de palu. Et nota fm pe. de palu. q xps non so
 lu oibus meruit sed et p oibus satisfecit. qz supposituz agebat et
 paebeat unde no solu actio merens s etiam passio satisfaciens fuit.
 Non est ergo ex insufficiencia q passio xpi in sacramentis no soluit.
 sed ex dei ordinatione qui gratis remittit. Dicere em q in sacra
 mentis deus nil remittit. nisi quatu sibi soluit aut de thesauro co
 muni ecclesie aut de thesauro cordis vel corporis vl oris. est dicere
 deū minus liberalē. Et licet in hoc esset liberalitas hois xpi nob co
 municandis diuicias sue penalitatis. In hoc tū in nullo est liberali
 tas dei qui nobis nihil de suo donat. ppter qd melius dicitur q in
 sacramentis est liberatio vel a tota pena vl a puali. s non ex solu
 tōe sicut ex indulgentis sed ex liberali dei remissione. ex merito
 quide xpi. i. amore xpi sed non ex solutōe xpi. qui et si pro pecca
 to nature soluit et satisfecit. non sic pro peccato persone. Et si
 dicat q ultra infinitum nil sit. et vnum infinitum consumat aliud
 ergo satisfactio cristi et si fuit infinita videtur exhausta pena infi
 nita scilicet originalis culpe in baptizatis. Nil ergo remanet ad
 soluendum in indulgentis vel pro actualibus peccatis. Respon
 detur q hoc est verum in infinitis eiusdem rationis. sed infinitas
 virtus dei est alterius rationis alijs infinitatibus. Omnes enim
 excedit et omnia alia ad ipsam comparata sunt finita et quasi ni
 hil. Passio igit cristi et inqntū meritoria et inqntum satisfactoria ē
 infinita ratione suppositi. quia omnes infinitates entis et possibi
 les excedit quia omnem penam dampni et sensus infinitam nullā
 facere potest. Alioquin similiter argui posset q passio xpi p vno
 solo satisfacere posset cuius pena est infinita et non pro duobus
 sicut prius arguebatur q pro originali et non pro actuali. et ce
 tera.

Emum videndum est de indulgētia plenaria q datur solu
 a summis pontificibus quod fit diuersimode. Aliquando
 enim datur vniuersaliter omnib9 certū locum visitantib9
 simpliciter. i. p omni tempore sicut communiter dī de visitatib9 sanc
 tū sepulchri dñi. Verū est tū q sine licentia pape non potest illuc
 accedi quod videt institutū. ne ob suasionem sarracenoꝝ ibi ha
 bitantiū fideles fidem veram abnegarent l timore deuicti penarū

Indulgētia plenaria

*Quidē nō p̄t accedi sep
 dñi nisi hūc p̄c acc*

fidonē et el
 dat. nisi i a
 onem ad dan
 ata ad temp
 mpus. habe
 i fm. Tp. Vn
 n die in qua
 ptececa mod
 est perpen
 s obtinet. Tp
 valēt quā
 igit de hoc. q
 um sibi valent
 a valuisse. n
 remittit. n
 n maiorē. n
 ni lures. n
 o p̄mittit. n
 e hoc indulgē
 tē. n
 tali sicut ob
 m prohibet
 quasi dicit
 onto non de
 tum locū
 sit. dicitur
 ree nisi inq
 unctē in fep
 Sed cum tot
 omnis penā
 nly vltim
 ū annū de p
 so quāto si v
 nec excedunt
 ntuē ager p
 tate dicitur
 detur. n
 Qui dat tenē
 ce. Si simpl
 de indulgētia
 indulgētia v
 oū dicitur

inferendarū ab eis. Aliqñ dicitur indulgentia plenaria oibus vñ
 tantibus certū locum certa die infra annū vt cōcessū ē ecclie sacre
 marie de āgelis ordinis p̄dicatoꝝ ferrarie p̄ Eugenū papā q̄tū a
 in puincia p̄uincie in ecclia sacre marie magvalene in Balma p̄
 eūcō. et hōc in p̄petuū p̄manz n̄ p̄ papā reuocet sicut reuocato sūt
 oēs tales inūlgecie dato ad instar inūlgeciarū aliarū ecciarum
 in Conalio constantienū. Oportet tamē visitātes talia loca implee
 ea que in forma ipsa continent ad cōsequendū talem indulgentiaz
 nec ad alios viuos vel defunctos possunt duplicari. qz communit̄
 .bi d̄i de ipsis accidentibus. Tercio mō dat̄ indulgentia plenaria
 oibus faciētibz certū opus puta assumētibz crucē ad bellādum
 strea infideles vl̄ eūtibz l̄mittētibz bellatores cōtra illos. vl̄ dāt̄
 bus certā quātitatē pecunie elemosinaliter p̄ tali opere vl̄ p̄ alio
 negotio. Quarto datur certis et detēminat̄is siue noīatis p̄sonis
 faciētibz infra annū vel aliud tempus i bulla taxatū certas e
 lemosinas et ie unia l̄ alia pia opera orationū et huiusmodi qz ta
 lis habeant facultatem eligēdi ydoneum cōfessorem in articulo
 mortis qui vigore talis indultū valeat eum absolueꝝ ab omnibz
 peccatis de quibus est cord e contritus et ore confessus exceptis il
 lis que perpetrasset sub fiducia talis gratie. Quinto datur ple
 naria indulgentia visitantibus certas ecclias vr̄bis certis diebz
 vt dicitur infra et hōc de quinquagenario in quinquagenarium
 et dicitur indulgentia iubilēi. Circa materiam istaz primo sci
 endum est qz quamuis tales plenarie indulgentie vulgariter nū
 cupantur de pena et culpa locutio tamen talis proprie non est
 vera qz culpe solus remissor ē t̄z auctoritative iuxta illud qd̄ do
 minus ait per ysaiam. Ego solus de leo iniquitates tuas p̄pter me
 metipsum. et de conse. di. iij. Nemo. Potest tñ sic saluam dicta
 locutio vt remissio culpe referatur ad contritionem et confessionē
 que p̄exigitur ad consequendā indulgentiam vt patet ex for
 ma et remissione p̄ne ad effectum indulgentie. Ad hoc enim ordi
 tur omnis indulgentia siue p̄ticularis siue vniuersalis. ad remissi
 onem p̄ne temporalis debite p̄ peccatis cōmissis p̄nalē vl̄ totalē.
 pro qua si q̄s non satisfact in p̄sentip opa bona in statu gratie fa
 cta l̄ p̄ p̄n̄as iniunctas in cōfessione l̄ p̄ sacramentoz p̄nā suscep
 tionem l̄ indulgentiarum suffragatōez i purgatorio postmodū
 eas luet. si tñ in statu gr̄e discedat saluas ad inferna descendit nūq̄
 eas soluturus fm̄ doctores in. iij. Et qz indulgentie tñ valēt quā
 tū sonant. ideo diligenter attendendus est tenor earum et obser
 uandus. Non enim huiusmodi votum p̄ opere reputat. vt ait Ca
 siodorus de re. di. i. sed oportet opere impleri quod ibi mandat.
 Nec suffiat partem implere vt partem habeat indulgentie s̄ aut

Quo causa q̄s locu
 indulgentia a p̄e et culpa.

no

totum aut nichil. ut ubi gratia tenentur ex forma indulgentie cer-
 ta ieiunia facere ista annum proximum. et ex incuria non faciat omnia
 non consequatur. Si quis debeat visitare quatuor ecclesias per quadraginta. et tamen
 tres ex eis visitat vel solum per quaterdecima. non consequatur eam. Et quod in du-
 gentie in articulo mortis quod plurimis datus fuit ab Eugenio quarto que
 nulli dubium permanet in sui valore post mortem eius. per regulam
 decet beneficium principis esse mansurum. h. vi. Plura dubia in-
 erunt circa huiusmodi. Primum est quod dicitur in hac materia articu-
 lus mortis. in quo habentis huiusmodi indulgentiam absoluit. Vtrum
 verus. cum scilicet quis tunc moritur. presumptus. cum quis existimat se in omni
 iudicium moriturus. quis postea euadat quod pluries accidit. Ad quod vult
 datur quod si non plus habeat ex forma indulgentie. nec concedens aliam intentionem
 suam exprimat. intelligendum videtur de articulo presumpto non
 vero. sicut etiam extrema unctio datur que est sacramentum extremum
 quod debet dari hijs que se in commune existimantur morituri.
 et tamen si euadat iterum postea reunguntur. et nihilominus exte-
 ma datur quod sic existimabat quod foret extrema. Tunc ergo cum ta-
 li articulo presumpto mortis absoluitur consequitur effectum in
 indulgentie usque ad illud tempus. quod postea euadat et gratia illa
 expirat in posterum. Ita consuluimus. d. Jo. dominica. Secus autem
 esset si in forma diceretur quod consequatur effectum indulgentie in
 casu quod moriatur. tunc alius sibi reseruetur. Tunc enim non consequitur
 effectum indulgentie in casu quod moriatur si non moritur. verbi gratia
 expirat per illam absolutionem ordinis que nil expectat in futurum
 subito consequitur effectum suum. nec sit sub conditione absolutio sa-
 cramentalis. Idem si non habeatur hoc in forma. et tamen concedens
 declarat se intendere scilicet de articulo vero non presumpto. ut dicitur
 Eugenio declarasse. Secundo queritur vtrum quis teneatur generaliter
 confiteri de peccatis que alias tunc confessus est ut consequatur effectum
 indulgentie plenarie. Et aliquibus visum est quod sic. quod dicitur in for-
 ma indulgentie quod confessor quem elegerit in articulo mortis absoluat eum
 et det sibi auctoritate apostolica plenam remissionem omnium peccato-
 rum que est ore confessus et status. Si ergo non confiteatur tunc ad illa que
 alias confessus est. non videtur extendi remissio. nisi ad sibi tunc con-
 fessa. et non ad alia. Sed in oppositum est rei veritas. Pro cuius
 declaratione est sciendum. quod clavis iurisdictionis circa hominem
 in mortis articulo constitutum. dupliciter in sacerdote dilatatur. scilicet
 de iure communi et de iudicio particulari huius. Et quantum ad primum
 modum potest quilibet sacerdos quilibet in articulo mortis constitutum sibi confite-
 ri absoluit ab omnibus peccatis et sententis excommunicationis indiffe-
 renter sacramentaliter et in foro preteritis. hec autem preteritis per huiusmodi in-
 dultum non duntaxat. quod quilibet sacerdos non potius habet hanc de iure
 a m

Quis dicitur an in mor-
 tu quo habet indulgentiam
 absoluitur.

aliquid bulla habet plenam
 remissionem et in ed. v.

comuni in eo casu. Preterea talis absolutio sacramentalis extendit etiam ad peccata que preteritu talis vniuersalis auctoritatis ommissa essent. Nullum enim excipit dummodo contritus. Sed potestas concessa sacerdoti gratia huiusmodi indulgentie non extendit ad peccata que commississet preteritu talis indulgentie. ut patet ex forma indulgentie. Sed nihilominus quo ad ipsa commissata preteritu indulgentie valet absolutio sacramentalis que fit de iure communi in hoc articulo. si contritus et contritus si memorie occurrat. quo ad culpam. et quo ad penam temporalem potestate communis clauis per se et minus secundum dispositionem eius. Secundo modo dilatatur clauis iurisdictio et dicitur in sacerdote in hoc articulo propter indulgentiam specialem talis indulgentie quo ad remissionem penarum temporalium quas quis soluitur hic vel in purgatorio. quis de iure communi sacerdos remittere non potest. sed potest vigore indulgentie huiusmodi. Vbi etiam est notandum quod huiusmodi remissio que in hac gratia indulgentie committitur non est sacramentalis. ideo non requirit de necessitate noticiam peccatorum nec formam absolutionis sacramentalis. si presupponit quod sit tunc vel antea corde contritus et ore confessus. cuius ratio esse potest. Quia cum sint tres partes integrales penitentie. huiusmodi gratiosa indulgentia non potest supplere nisi ipsas tres scilicet satisfactionem orationis et confessionem. Non enim potest quis per aliquo contritus vel contritus sacramentaliter nisi per interpretem cum nesciat loqui. si bene potest vnus pro alio satisfacere viuus vel defuncto. et ideo pontifex romanus qui est principalis dispensator thesauri ecclesie intendit per huiusmodi indulgentias. quod de ipso thesauro scilicet penarum casti et sanctorum adiuuentur fideles ad satisfaciendum seu soluendum debita huiusmodi penarum. Non ergo oportet ut contritus generaliter seu alias confessata. nec hoc exprimit forma indulgentie sed quod dat sibi plenariam remissionem peccatorum que est ore confessus et contritus. Non dicit sibi. sed simpliciter que est confessus. Si igitur alias est confessus. iam est confessus. et impleuit formam indulgentie. ut non oporteat confessata iterum contritus. Sed si qua peccata contritus mortalia per ultimam confessionem vite factam. de illis oportet contritus ut ad illa extendatur remissio pene debite pro illis. Et si amisisset loquelam sed non vltimum rationis. posset prouidere salutem suam per signa et nutus que equiualent confessioni et ad consecutionem remissionis pene illorum. Sed si per nullum modum potest intumescere talia peccata. valebit quidem sibi oratio sola. si eam habeat ad remissionem culpae talium. sed non extendere est remissio pene illate vigore indulgentie. ut videtur. quia nunquam est ea confessus. Si autem incurrerat amenam vel frenesim post mortale commissum. de quo nunquam habuit orationem. cum nec in statu possit eam habere nec saluatur nec in aliquo sibi suffragatur. nec valet indulgentia. Verum quia scire non potest hoc. nisi permansisset ad illud vltimum

no b7

T

mum in aliquo notorio crimine. ut in concubinato. usura publi-
 ca et huiusmodi. potest sacerdos facere quod in se est ut det sibi tale ab-
 solutionem et plenam remissionem. Et idem dicendum est de venialibus hoc
 est quod non sunt de necessitate confessanda. ideo eis non confessis non propter
 hoc tollit valor indulgentie si mortalia est confessus tunc alias et de ve-
 nialibus fit status alias. Et si non. pro hoc non impediret a salute. quia
 venialia non tollit gratiam. nec effectum huius indulgentie. impediret
 tamen ad remissionem penarum de bitarum pro illis venialibus non deberet
 ex eo quod pena non remittitur remanente culpa etiam in venialibus. ideo intel-
 ligendum est de omnibus indulgentiis quod ante particulariter vel universali-
 ter peccatis et confessis scilicet quod oportet confiteri si qua commississet mor-
 talia post ultimam confessionem alias sibi non valeret. Venialia autem
 non oportet confiteri nec mortalia rite confessis. **V**erum quia confessio semper
 est utilis etiam iterata frequenter et etiam de venialibus. et venialia confite-
 ri alias confessis non potest non iuvare. propterea cum per confessionem efficiat aliqui
 quis de actu contritus. ideo si quis vult generaliter tunc confiteri. non
 potest nec debet reprehendi sed commendari. sed hoc non est necessarium ad
 consequendum effectum indulgentie. **T**ercio quare quod sit forma hu-
 ius absolutionis vel remissionis plenarie. quod est diligenter in-
 spectandum. quia sicut forma est principum essendi. ita et cognos-
 cendi. et ideo fienda est una distinctio communis et satis vulgata secundum
 theologos et canonistas videlicet quod duplex est clavis. una ordinis et
 alia iurisdictionis. Dicitur autem indulgentiam plenariam vel non ple-
 nariam. non pertinet ad clavem ordinis sed iurisdictionis. quod patet ex eo
 quia clavis ordinis non potest dari nisi qui est sacerdos quod est absolovere in
 sacramento penitentiae sacramentaliter. sed absolovere in foro iudi-
 ciali seu dare indulgentiam partialem vel plenariam pertinet ad cla-
 vem iurisdictionis quod fieri potest etiam per eum qui non est sacerdos. Nam lega-
 tus non sacerdos dat indulgentiam. et papa electus canonice etiam si non
 sit adhuc sacerdos potest dare indulgentias. et sic patet quod non
 pertinet ad clavem ordinis sed iurisdictionis dare indulgentias.
 Ad clavem enim ordinis pertinet habere potestatem super cor-
 pus christi verum ad conficiendum. et super corpus casti mi-
 sticum ab absolovendum a peccatis sacramentaliter. Et absolu-
 tio quidem a peccatis sacramentaliter habet certam formam que
 mutari non potest quo ad formam substantialem. nec ea uti
 potest quod efficaciam habeat nisi sacerdos. sed absolutio plenaria seu
 concessio remissionis plenarie. non habet certam formam determinata-
 tam et ideo variari potest. Quinimo apostolica forma verborum potest con-
 cedi ut puta cum concedens dicit. visitas tales etiam vel faciens tale
 elemosinam penitens et confessus habet plenariam indulgentiam
 et intelligitur ut dictum est supra quod tunc vel antea sit confessus.

etiam dicitur
 a essent
 notori quia
 talis iudicium
 ipsa commissa
 ute omnium
 quo ad al
 ut plerumque
 aius iudicium
 e talis iudicium
 uturque hie
 re non pot
 i iudicium
 entalis iudicium
 absolutio
 contritus
 iudicium
 re nisi iudicium
 i enim potest
 tam cum ni
 vel dicitur
 etor thesaur
 so thesaur
 les ad factu
 ergo opor
 expamite
 qd est oron
 confitetur. Si
 leuit formu
 to si qua pot
 re illis opo
 pro illis
 couidetur
 et ad con
 modum
 si ea habet
 nullo peni
 tus. Si aut
 missum. et
 am habet
 indulgentia
 o illud vid

nō formā absolōis.

de necessario cōfitenda. Manifestū est enim talem qui illa implet
statim absq; alia forma verborū alicuius absolutōis consequi effe
tū illius indulgentie nisi sit obstaculum in cōtritiō. Secūdo notandū
est q; illa debet esse forma vborū i remissioe plenaria cōcedenda
quā cōcedēs indulgēciā decrevit. Nā in illa forma debet mīster mā
datū exequi in qua ei i pator inunxerit. Cū ergo in huiusmodi q̄
tys cōmunit talis sit forma indulti vt cōfessor tali psonē in obedi
ēcia rōne ecclē p̄fīctū et etiam plenā remissionē largiat sequit ex
tali forma cōmissiōis i p̄tūa talis debet eē forma executōis idica
tiua. Ego auctoritate sedis apostolice mihi p̄nunc cōmissa. cōcedo
tibi plenariam remissionē peccatorū tuorum de q̄bus es cōtritus et
ore cōfessus. p̄ter ea que ex cōfīdētia huius indulti cōmissi. Si adda
tur In noīe p̄ris et filij et spūs s̄cti cōgruū erit. s; non ē necessa
rium. Et q̄dam alij addunt. Et restituo te illi innoēcie in q̄ eras
quā baptizatus fuisti. sup̄fluum videt nō tñ viciat actum. Tercio
est notandum q; ex commissiōe actualit plenariam remissionē con
cedēs. nō oportet q; necessario sit sacerdos nisi exp̄sse in cōmissiōe
mandetur hoc. Non enim est seruus maior domino suo. s; cōcedens
plenariam indulgentiam potest non eē sacerdos. ergo ex cōsequēt
non oportet q; sit sacerdos nisi hoc cōtineat forma huius indulgen
tie. Sicut em̄ plena remissio p̄t dari cū formā et sine formā. ita eti
am per ministrum et sine ministro et p̄ ministrū sacerdotē et nō sac
dotē. n̄ in bulla dicatur exp̄sse q; mīster huius cōfessionis sit sacer
dos. Si autem non dicatur in bulla n̄ q; sit ydoneus cōfessor. et
q̄uis in articulo mortis cōfessus habens talem indulgēciam habe
re non possit sacerdotē vel etiam clericū. satis videt q; layc; in eo
casu possit iudicari ydoneus cōfessor. quia dictum ē talis cōfessio
vel absolutio non est sacramentalis que non potest fieri nisi sacer
doti. Vnde et cōfīctūs peccata sua layc; in tali casu cum non habe
at copiam sacerdotis laudabiliter quidē facit. s; euadens tenet ite
rū illa sacerdoti cōfiteri cū n̄ layc; habeat elauem ordinis. tñ si cōfī
tetur layc; necessaria cōfitenda vt mortalia commissa post viti
mam cōfessionem. valet quidem sibi ad cōsequendam talem in
dulgentiam. Quarto est notandū q; materia circa quam ē prim
cipaliter remissio plenaria et materia circa quam est remissio sac
ramentalis differunt quasi sicut culpa et pena. Nā potestas que est
clauis ordinis p̄pue est circa culpā actualē. q̄uis etiam vtute cla
uum dimittat et de pena debita t̄pali plus et minus s̄m q̄titate;
contritionis et laboris et prius opere inuncto satisfactionis. S;
clauis iurisdictionis est in huiusmodi indulgentis contra penam
t̄palem debitam p̄ culpa. Nā et si culpa dimittatur hoc est rōe cōn
tritiōis et cōfessionis p̄p̄ facte. Vnde et remissio sacramentalis.

1024

scz' culpam mortaliū semp ē plenā vel nulla cū oīa mortalia
 sūt cōnexa ad inuicē ex pte auersi omis vt vnum nō possit remitti
 sine altero Remissio autē que fit p indulgentias p̄t eē et plena et
 ptialis de aliq̄bz annis l diebꝫ fm formā indulti Quinto idem vī
 detur dicendum si sacerdos vel laycus cū nō habet sacerdos cum
 nesciat dicere formam que cōsueuit cōmuniter dici ex ignorantia
 vel inaduertentia non illam dicit s̄ eq̄pollentiam. Puta de tibi il
 lam indulgentiā q̄ continet in hoc tuo indulto (vel sic. Dñs te ab
 soluat a pena et culpa secūdu grām quā dicit tibi cessam a sum
 mo p̄tifice. Nec sequit q̄ frustra i forma idulti ponit q̄ valeat si
 eligeret confessorem idoneum. qz hoc fit vt faciendo si post con
 fessionem sacramentalem sacerdoti de mortalibus nondum confes
 sis vel de illis et si iam confessis vel venialibus nō confessis confite
 ri. efficacius tollatur obstaculum ad consequendū indulgentiam cū
 per confessionem efficiatur q̄s aliq̄ de atrito contritus fm Tho.
 Qd valeat sibi eligere confessorem seculareꝝ vel regu
 larem ex ipsa forma patet. q̄ debet eē sacerdos q̄ det sibi illā ple
 nariam remissionem. Quarto quē vtz valeat dicta confessio
 quo ad peccata oblita? et videt q̄ non. qz dat ex forma indulgentie
 remissio plena peccatorum de quibus est cōtritus et confessus. sed
 quorū ē oblitus non est confessus ergo de illis non dat. In contrari
 um vt credo est rei veritas cuius ratio est. Quia cū de q̄ non req̄
 rat ab hoīe impossibile. ita videtur sciendū de papa qui eius
 tenet vices i terris. cum et dicat regula. Nemo ad impossibile p̄t
 obligari. de re. i. li. vi. Impossibile est autē q̄ q̄s cōfiteat i p̄ticiu
 larū illud qd non habet i memoria. nisi diceret mendacium quod
 nullo modo est sciendū. xxij. q. iij. Cū humilitas. S; nec istud req̄
 ritur ad hoc vt remittat oblita. s̄ sufficiat q̄ p̄t r̄t et cōfiteat hoc in
 genere cum p̄posito cōtendi et cōfiteandi i specie. cum menti occu
 rerent. Et per hoc remittitur si alias est bene dispositus. Et ita vi
 detur extimandum papam hoc intendere intelligi de indulto scili
 cet de confessione eorum que mente occurrerunt. cum competentī
 discussione et eorum que sunt necessario confitenda vt mortalia.
 De oblitis autem sufficiat confessio sicut et contritio generalis. Ad
 quod etiam facit a simili decretū. c. Omnis vtriusq; sexus. de pe
 et re. Nam ibi precipitur q̄ quis omnia peccata sua debeat saltem
 semel i anno confiteri proprio sacerdoti. Et certū est q̄ peccata ob
 lita sunt peccata. Non enim obliuio facit peccatum perpetratum
 non esse peccatum. Et cum quis ea non cōfiteatur. qz nō recorda
 tur nō ergo oīa peccata sua non confitetur i hoc q̄ non seruat mā
 datum nec peccat mortaliter qd esset absurdum dicere i eo q̄ nō
 omnia confitetur quia non recordatur. Intelligenda ē ergo de cre

Nō q̄re deputā m
 p̄tore q̄p̄medis a
 p̄tore.

nobile dñi de p̄tore
 oblitis

La im ple
 sequi effe
 notandū
 a cōtra
 e. mlti
 uulmobi
 v̄t m oīa
 q̄ sequit
 cūctis dū
 mlla. scilicet
 ea cōtra
 fici. Si ab
 non ē nescit
 q̄ m q̄
 tam
 remissio
 se in omni
 o. s̄ cōtra
 o. ex cōtra
 uis indū
 forma. ita
 dōt et nō
 omis sicut
 confiteat
 q̄ laycū
 talis cōtra
 ea. mlti
 um non hā
 dēns t̄tō
 mis. t̄tō
 illa p̄t
 dam talis
 quam i p̄
 remissio
 estas qui
 iam v̄t
 s̄ fm p̄tore
 factio. S;
 cōtra p̄tore
 pe. esse t̄tō
 tam cōtra

talis illa de peccatis confitendis scz que memorie declaraverunt in p
ticulari alia in generali. Et similiter in proposito quo ad consecuti
onem plenarie remissionis sufficiat confessio de obliis in genere.
nec requiritur in specie quod est impossibile. Item videtur dicen
dum cum in forma huius indulti continetur qd si habet altera satisf
facere seu restituere restituat intelligendū videtur si p̄t. Sic enī
glosat Aug⁹ illā regulam. Non dimittitur peccatū nisi restitua
tur ablatum. de re. iu. li. vi. si potest restitui ut ipse aug⁹ expres
se dicit. vi. q. vi. Si res. Qui ergo abstulit ab alijs per furtum ca
pnam. vsuram. fraudes et huiusmodi certam summam pecunie
et penitus nil habet ad restituendum. utiqz talis habens talem in
dulgentiam n̄ priuabitur fructu eius. si contritus et confessus est
cum proposito efficaci restituendi si potest. Sed si potest in totum vel
in partem. et non sine magno incommodo suo. et nō facit. utiqz
non eam consequitur. Quinto queritur utrum letargicus vel
freneticus vel amens effectus. qui nondum elegit confessorem q̄
eum absoluat. seu concedat sibi dictam remissionem plenariāz vi
gere talis indulti. valeat consequi effectum talis indulgentie.
Et videtur qd non. quia talis prius non eligit confessorem et eli
gere non valet cum non sit compos rationis. ergo et cetera. Cir
ca hoc licet aliqua sint supradicta. adhuc adduntur et alia. Vtiqz
dubium non habet qd si in sana mente constitutus declarauit hoc
sibi velle fieri. quando casus contingeret mortis per quemcumqz.
qd extunc videtur elegisse. et sic per sacerdotē si eū habere potest
fiat talis absolutio vel concessio remissionis. et valebit ei ad om
nia. nisi ad ea peccata que perpetrasset preteritu huius indulgen
tie. quia hoc excluditur in forma illa. Et idem quo ad peccata mor
talia que nunq̄ sunt confessus. de quibus recordabatur et contra
tus proponebat tempore suo confiteri. sed preuentus vel casu re
pentine vel improiise mortis vel amissione loquēte vel frenesi su
perueniente non valuit. Nam talis et si concedatur a sacerdote ad
hoc vocato talis absolutio vel plenaria remissio vigere talis indul
ti. valebit quidem sibi indulgentia et contritio. sed non quo ad ea
que nondum fuerat confessus. Videtur etiam quibusdam qd et si
modo predicto expresse non elegerit vel declarauerit hoc tamen
intendebat qd ista electio habitualis ei sufficiat ad quandam indul
gentiam. modo tamen predicto. Quinimmo in absentia sacerdo
tis dicunt. qd etiam laycus est idoneus ad concedendum talem re
missionem ex indulto huiusmodi. Vtrum autem hoc sit verum. du
bitari potest. et rationes ad utramqz partem sunt. nihil tamē no
cet qd fiat per laycum si haberi non p̄t sacerdos. valeat q̄ntū valē
p̄t. Sexto quā utriū q̄ adimplet ea q̄ continent in forma indulgentie.

et exequatur ea in peccato mortali etiam p eum cognito consequatur
 effectum indulgentie. Verbigratia. In huius indulgentie forma
 communi exprimitur q erogat paupibus certam quantitate pe
 cunie. et q ieiunet p annum si potest vna die p ebdomadam. ali
 as non habeat eam. Vel si posita sit indulgentia ad certum locum
 puta in visitaudo aliquas ecclesias. vel indulgentia iubilei habe
 tur. si in mortali existens sumit iter ad urbem. utrum consequatur
 indulgentiam. Et videtur q non. q ab omnibus doctorib9 tene
 tur q est necessarium hominem esse extra mortale peccatum ad hoc q
 valeat consequi fructu eius. s talis e in mortali igitur. ac. Ad
 hoc saluo meliori iudicio respondendu videt p distinctionem.

Quia aliud est dicendu de eo tpe et loco quo concedit in indulgentia.
 aliud de tpe quo itur vel disponitur ad indulgentiam. Nam de
 tempore quo consequitur est indulgentia utiq oportet q sit contri
 tus et p consequens sine mortali. alias non pdesset videlicet cu est
 in articulo mortis qn fit ei talis absolutio l concessio. seu q eo tpe
 re quo visitat ecclesiam vel ecclesias vbi posita est indulgentia.
 vt indulgentia iubilei. Sed tempore quo pergit ad urbem vbi sit
 tales ecclesie. vel tempore quo dat elemosinas vel facit ieiunium
 p annum secundum formam indulgentiarum in articulo mortis
 non videtur necessarium q illa faciat extra mortale. Quis utiq
 tucius et meli9 foret et vtilius etiam tunc ee sine mortali. Sicut
 etiam dicunt plures doctores vt Tho. in. n. q eas satisfactioes
 iniunctas a conferente. que post expletem earum relinquunt effe
 ctum in satisfaciente. in mortali peccatas non oportet iterare vt
 ieiunia elemosine et peregrinationes q effectus ille remanens va
 let reuerso ad gratiam.

Est indulgentia iubilei que est plenaria et videtur val
 de et rationabiliter instituta seu concessa. tum quia ho
 mines sunt valde tepidi ad satisfaciendum maximis de
 bitis penarum quibus tenentur obnoxii propter in
 numerabilia et graua peccata commissa. vt saltem semel in vita
 gratiose recipiant tale suffragium ad soluendum tanta debita de
 thesauro inexhaustibili meritorum casti et sanctorum. tum vt con
 seruetur reuerentia et deuotio apostolice sedis. que originata
 est in urbe. vbi talis indulgentia concessa est. cum pontifex roma
 nus sit in terris casti vicarius et petri successor (tum ad confirman
 dam fidem catholicam et excitandum fauorem eius in mentibus
 fidelium quam verbis et factis innumerabilium passionum et
 miraculorum sancti martires defenserunt et corroborarunt max
 ime in urbe tunc domina mundi vbi et illorum corpora sine nume
 ro requiescunt. Accedentes gni3 illuc deuote et visitates ecclesias

ad conseruand
 in genere
 aduocant
 et alia
 i p. Sic
 nisi
 aug?
 et
 mam
 ens
 i m
 o fiant
 letitias
 confitenti
 plicatas
 indulgentie
 ffocem
 et
 et alia
 et alia
 quomodo
 habere
 ebit
 ius
 o peccata
 tur
 us
 vel
 vel
 i sacerdot
 ce
 iam
 t hoc
 andam
 entia
 tum
 fit
 nihil
 e qnti
 a indulgentie

Quin incepit annus Iubileus.

inquirunt et audiunt de locis martirorum et inde confortantur in
fide et animantur ad constantiam. Quia habuerit initium talis indul-
gentia iubilei nondum inueni. s. Jo. an. et quodam alij doctores re-
ferunt Bonifacium octauum instituisse de consilio et consensu cardinalium
indulgentiam plenariam seu concessisse de centenario in centenarium ac-
cedentibus ad urbem. et visitantibus certis diebus quosdam verbis
ecclesias. scilicet sancti Iohannis. lateranensem. sancti petri et sancti pauli et
sancte marie maioris quod videtur fuisse circa annos domini. M. ccc.

Postea Clemens. et exinde Gregorius. considerantes paucos ho-
mines attingere ad centesimum annum. reduxerunt numerum centi
annorum ad numerum quinquagesimum et quinquagenarium ad que
perueniunt qui inueterascunt in mundo. Semper Nicolaus papa qui
tunc qui nunc uiuit et regnat anno domini. M. cccc. l. inchoante
in festo natiuitatis domini fecit in missarum sollempnis indulgentiam
annuam publice insinuari. per dictum totum annum scilicet plena-
riam remissionem consequi penitentes et confessos qui dictas ec-
clesias semel in die visitauerint per quinquidnam ultramontanas et
citra montanas (Romanas autem et vicinas ciuitates per mensem
Et per totum quinquagesimum annum mansit dicta indulgen-
tia. Et in sua bulla patet hoc exprimente recolit. quatenus prefa-
ti summi pontifices modo declarato idem statuerunt. Et ne quis
sumat dubia pro certis. sciendum est quod in copia cuiusdam bulle
que dicitur esse clementis. multa narrantur que non videntur esse
de stilo curie cum sint leuia et exorbitantia satis. unde licet as-
serbantur clementis non videtur verisimile illius nec alterius sum-
mi pontificis fuisse sed ficticie inuenta. Et si etiam essent. Nicolaus
illa non approbavit. posset abbreviare dies talis visitationis sicut
aliquando fecit propter maximam personarum multitudinem il-
lic concurrentium. Notandum est de iubileo quod hoc nomen se-
cundum interpretationem deriuatur a iobel. Iobel enim hebray-
ce interpretatur latine initium vel remissio. unde iubileus initium
vel remissiuus dicitur quia ut dicitur fiebant in eo remissiones.
Secundum vero etymologiam dicitur a iubilo iubilas quia sig-
nificat magnum gaudium et festum. Nam in tali anno erat mag-
num gaudium et festum tempore antiqui patris abraham. et eius
tempore inchoatus. et in veteri lege prefiguratus. et in temporibus
gratie perfectionatus. illud Gen. xxij. Et a summo pontifice ad ple-
nariam pene indulgentiam applicatus. Quatuor ad primu referat ma-
gister in historia scolastica. quod hebrei credunt iubileum habuisse in
initium quoniam abraham loth nepotem suum qui ductus erat captiuus a
quatuor regibus qui debellauerant quinque reges scilicet regem sodomo-
rum ubi habitabat loth quem cum suis a captiuitate liberavit.
Quia quando fuit remissa captiuitas eius tunc dicitur loth fuisse

Iubileus in diebus

Vnde et flamma ignis viciorum et demum infernalis egressa
de fornace babilonica cubitis quadraginta nouem incendit quos
reperit de chaldeis ministros regis diaboli quia non venerat ad
quinquagesimum annum remissionis. vntas enim deficiebat.
Eos autem qui in ea erant quia in vntate erant non tetigit ig
nis. Daniel. in. Sed benedicebant deum secum habentes similem
filio dei. Quantum ad quartum quia solus papa habet plenu
dinem potestatis quo ad iurisdictionem a quo deriuatur vt a fo
te omnis iurisdictione spiritalis in prelatos alios et sacerdotes.
xxix. q. i. Loquitur. Et conferre indulgentias pertinet ad forum iu
isdictionale ecclesiasticum vt dictum est supra. Ideo dare indul
gentiam plenariam spectat solum ad papam. qui habet clauis
theauri ecclie scilicet meritorum satisfactorum casti et facti
orum. Et nota q. cum in simbolo fidei vnus ex articulis sit sancta
ecclesiam catholicam sanctorum communionem peccatorum remi
sionem in quo comprehenduntur effectus gratie. remissio peccato
rum per sacramenta. et effectus gratie qui est communicatio me
ritorum et bonorum operum que est per caritatem. Cum relaxatio
pene que fit per indulgentias imitatur meritis ecclie. et precipue
passionis cristi si pnaaciter tenetur q. indulgentie non valeant
ad remissionem pene habitis debitis circumstantiis vel q. papa
non possit concedere plenariam indulgentiam est hereticum cum
sit contra articulum fidei et contra determinationem vniuersalis
ecclesie.

